1853. TE ZEGELEN 2 C No. 151

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 22 FEBRUARIJ.

VERPACHTING
VAN PROVINCIALE-TOLLEN.

Op Woensdag den 2 Maart 1853, des voormiddags te 10 uren, zal in het Logement *de Roskam* te Kollum, van wege Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Friesland, ten overstaan van een Commissaris uit hun midden en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 2de District, onder nadere goedkeuring worden overgegaan tot eene nieuwe verpachting van:

„De opbrengst der *Schut- en Tol-gelden* van de Zeesluis de *Nieuwe Zijlen* onder *Engwierum*, in *twee* afzonderlijke perceelen, zulks voor den tijd van *drie* achtereenvolgende jaren, of van den 12 Mei 1853 tot den 12 Mei 1856."

Zijnde de daarvan op den 15 December jl. gehoudene verpachting niet goedgekeurd.

Deze verpachting geschiedt op de voorwaarden welke daartoe *tien dagen* te voren ter lezing zullen liggen aan het Gouvernementshuis te *Leeuwarden*, bij den Sluiswachter te *Nieuwe Zijlen* en in de gewone Logementen te *Dockum* en *Kollum*; terwijl de verlangde inlichtingen te bekomen zijn bij den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 2de District *C. J. Bolten* en den Heer Ingenieur *L. H. J. J. Mazel*, beiden te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, den 17 Februarij 1853.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 18 Februarij 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 9,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 194,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . .	- 194,00.

Leeuwarden, den 19 Februarij 1853.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente *Leeuwarden*, brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat er, ten einde ten allen tijde hulpmiddelen mogen aanwezig zijn, om Menschen, die in het IJs, in de nabijheid van of rondom de Stad, zijn gevallen, zoo mogelijk te redden, de vereischte reddingsmiddelen voorhanden zijn:

1. Aan den Stads-timmerwinkel, bij de voormalige Hoeksterpoort.
2. Bij DOUWE BOUWES SCHAAP, op Camstraburen.
3. Aan de Gouden bal.
4. Bij FOKKE DE KOE, in *de groene Weide*, buiten de voormalige Vrouwenpoort.
5. Op het Verlaat.
6. Bij MINZE FEDDES, in *de Klanderij*, buiten de voormalige Wirdumerpoort.
7. Bij RINZE JANS BROUWER, in *het Schippershuis*, op het Zuidvliet.
8. Bij REIN GATZES VAN DER WEIDE, op het Slot van het Noordvliet.

Leeuwarden, den 19 Februarij 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Leeuwarden*,

Gezien de Resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van Friesland, dd. 14 Februarij 1853, no. 4, betrekkelijk de slatting van de *Dockumer Ee*,

Brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Gemeente, dat de slatting van gezegd Vaarwater, in het loopende jaar 1853, is bepaald; zullende de tijd wanneer daarmede een aanvang zal worden gemaakt, nader worden bekend gemaakt.

Leeuwarden, den 19 Februarij 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

WEENEN, den 19 Februarij.

Gisteren heeft een booswicht een aanslag op het leven des Keizers beproefd. De Voorzienigheid heeft den slag afgewend. De geheele stad is verontwaardigd.

Z. M. deed eene wandeling te voet, op de Bastei, toen eene Hongaarsche kleedermakers-gezel, vroeger huzaar, genaamd *Lasso Lemengi*, den Keizer verraderlijk aanviel en HD. met een mes eene wonde aan het achterhoofd toebragt. De Keizer verloor geen oogenblik zijne tegenwoordigheid van geest, en begaf zich te voet naar het in de nabijheid liggende paleis van den aartshertog *Albrecht*. Aldaar werd het eerste verband gelegd en onmiddelijk daarna begaf zich de Keizer, alwederom te voet, naar zijn eigen paleis. De wonde is gelukkiglijk niet gevaarlijk en alleen voorzigtigheidshalve werd Z. M. door de geneesheeren aangeraden zich te bed te houden.

De moordenaar werd dadelijk na zijn snood bedrijf in hechtenis genomen en de policie had moeite hem te beschermen tegen de woede des volks, dat hem verscheuren wilde.

'sGRAVENHAGE, den 19 Februarij.

Heden, de verjaardag van Z. M. den Koning, heeft het Militair Huis des Konings zijne opwachting bij Z. M. gemaakt; op den middag was er ten hove receptie der Koninklijke familie en des namiddags had er bij H. M. de Koningin-Moeder familie-diner plaats.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-generaal van gisteren zijn ingekomen: 1° een wets-ontwerp regelende de benoembaarheid van vreemdelingen tot landsbedieningen, en 2° het verslag betrekkelijk de geldmiddelen over de jaren 1850 en 1851.

Daarna zijn de beraadslagingen aangevangen over het wets-ontwerp houdende bepalingen aangaande het bouwen, planten en het maken van andere werken binnen zekeren afstand van vestingwerken van den Staat. De Vergadering heeft de 28 eerste artikelen van dat voorstel van wet achtereenvolgens aangenomen. De voortzetting der beraadslaging is bepaald op heden.

De Vergadering heeft voorts besloten, dat het wets-ontwerp tot goedkeuring eener overeenkomst gesloten tusschen Nederland en de republiek van Costa Rica, waaromtrent het eindverslag is uitgebragt, aanstaanden Woensdag den 23sten in behandeling zal worden genomen.

— Aan het ontwerp van wet *tot regeling van het Armbestuur*, ontleenen wij het volgende:

EERSTE HOOFDSTUK. *Van het armbestuur.*

EERSTE AFDEELING. *Van instellingen van weldadigheid, hare oprigting en reglementen.*

Art. 1. Het armbestuur omvat alle instellingen van weldadigheid en de gestichten tot opneming van bedelaars en landloopers.

Art. 2. Instellingen van weldadigheid zijn die, welke zorg voor armen, in huizen of gestichten, ten doel hebben.

Art. 3. De wet onderscheidt:

a. staats-, provinciale- of gemeente-instellingen, uitsluitend door de burgerlijke overheid geregeld en van harentwege bestuurd;

b. instellingen eener kerkelijke gemeente, bestemd voor de armen eener bepaalde godsdienstige gezindte, en van wege die kerkelijke gemeente geregeld en bestuurd;

c. instellingen van gemengden aard, in welker regeling of bestuur door de burgerlijke overheid en van wege eene kerkelijke gemeente gezamenlijk wordt voorzien;

d. instellingen door bijzondere personen of door bijzondere, niet kerkelijke vereenigingen, geregeld en bestuurd.

Art. 4. Gemeente-instellingen, vermeld bij lit. *a* van art. 3, zijn onder het onmiddelijk gezag van de besturen der burgerlijke gemeenten, waar zij zijn gevestigd.

De reglementen dier instellingen worden, binnen eenen door Ons voor te schrijven termijn, door den gemeente-raad, in verband met de bepalingen dezer wet, herzien, of, indien zij ontbreken, vastgesteld.

De oprigting van nieuwe instellingen van dien aard geschiedt bij een besluit van den raad, houdende tevens vaststelling van het reglement.

Art. 5. De instellingen, vermeld bij lit. *b* van art. 3, worden beheerd naar de voorschriften der bevoegde kerkbesturen. Die voorschriften mogen niet strijden met de bepalingen dezer wet, tot welker naleving de besturen dier instellingen zijn verpligt.

Van de oprigting van nieuwe instellingen van dien aard wordt vooraf kennis gegeven aan het bestuur der burgerlijke gemeente, waar zij plaats heeft, onder mededeeling van het reglement, dat het doel der instelling, en de middelen en wijze, om dat doel te bereiken, aanduidt.

De kennisgeving wordt, zoo de instelling niet uitsluitend zorg voor armen ten doel heeft, beperkt tot de bepalingen, welke die zorg regelen.

Art. 6. De reglementen der instellingen, vermeld bij lit. *c* van art. 3, worden, binnen eenen door Ons voor te schrijven termijn, door den gemeente-raad en het betrokken kerkbestuur gezamenlijk, overeenkomstig met de bepalingen dezer wet, herzien, of zoo er geene reglementen zijn, vastgesteld.

Daarvan moet blijken bij een besluit van den gemeente-raad.

De oprigting van nieuwe instellingen van dien aard geschiedt op gelijke wijze, onder vaststelling van het reglement.

Art. 7. De besluiten der gemeente-raden, en de reglementen, bij art. 4 en 6 vermeld, worden binnen acht dagen na hunne dagteekening medegedeeld aan Ged. Staten.

Ged. Staten zien toe, dat die reglementen de noodige voorschriften inhouden tot verzekering van een regelmatig beheer en dat zij niets bevatten, strijdig met de wetten of het algemeen belang.

Art. 8. De stichtingbrieven of andere acten of bewijzen van oprigting der, bij de afkondiging dezer wet, aanwezige instellingen, vermeld bij lit. *d* van art. 3, en de reglementen, waarna zij worden beheerd, worden, binnen eenen door Ons voor te schrijven termijn, bij authentiek afschrift, medegedeeld aan het bestuur der gemeente, waar zij zijn gevestigd.

Bij gebreke van zoodanige stichtingbrieven of andere acten of bewijzen en reglementen, worden in allen geval de wijze van inrigting en de regelen van beheer medegedeeld.

Art. 9. Van de oprigting van instellingen, vermeld bij lit. *d* van art. 3, wordt, alvorens zij in werking treden, schriftelijk kennis gegeven aan het bestuur der gemeente, waar zij worden gevestigd, onder mededeeling van het reglement, dat het doel der instelling, en de middelen en wijze, om dat doel te bereiken, aanduidt.

Art. 10. Bij niet voldoening aan de voorschriften der art. 8 en 9, worden de bestuurders der instellingen van weldadigheid, gezamenlijk en elk voor het geheel, met geldboete van vijftig tot vijf honderd gulden gestraft.

De bestuurder, die bewijst, tot de weigering, om aan de wettelijke voorschriften te voldoen, niet te hebben medegewerkt, en het zijne te hebben gedaan, om daaraan gevolg te geven, wordt niet in de veroordeeling begrepen.

De Koning schrijft telken male na de oplegging der straf eenen nieuwen termijn voor, bij niet inachtneming waarvan, de straf wordt herhaald.

Art. 11. Van alle in de gemeente aanwezige instellingen van weldadigheid, naar de onderscheidingen, bij art. 3 vermeld, wordt, door de zorg van Burgemeester en Wethouders, eene lijst opgemaakt en aangehouden.

Art. 12. De gemeente-besturen zijn verpligt, hetzij elk voor zich zelf, hetzij in gemeenschap met naburige gemeente-besturen, zorg te dragen, dat er, voor zooveel daarin niet op andere wijs wordt voorzien, inrigtingen bestaan, waarin arme kinderen opleiding en onderwijs kunnen erlangen.

De Ged. Staten zien toe, dat deze verpligting worde nagekomen en de vereischte kosten op de gemeente-begrooting worden gebragt.

Art. 13. Alle, niet door het Staats- of Provinciaal gezag opgerigte Godshuizen zijn, onverminderd het toezigt, dat daarop, in verband met hunnen oorsprong, door anderen moet worden uitgeoefend, onderworpen aan het onmiddelijk toezigt van Burgemeester en Wethouders der gemeente, waar zij zijn gevestigd.

Alle, ook Provinciale Godshuizen zijn onderworpen aan het opper-toezigt van het algemeen bestuur, dat zich, zoo dikwerf het dit noodig oordeelt, door een onderzoek in de gestichten zelve, verzekert, dat zij aan hunne bestemming blijven beantwoorden.

Art. 14. Art. 13 is eveneens toepasselijk op werkhuizen.

Wij behouden ons voor, bij maatregel van inwendig bestuur, algemeene regels voor de inrigting van werkhuizen te geven.

Art. 15. Zoo het doel eener instelling van weldadigheid is vervallen, wordt het gebruik harer bezittingen en inkomsten tot eene andere, aan de laatst bekende zoo nabij mogelijk komende, bestemming geregeld, ten aanzien van:

a. gemeente-instellingen (art. 3 *a*), door den gemeente raad, onder goedkeuring van Ged. Staten;

b. instellingen eener kerkelijke gemeente (art. 3 *b*), door de bevoegde kerkelijke besturen;

c. instellingen van gemengden aard (art. 3 *c*), door den gemeente-raad en het bevoegd kerkelijk bestuur in gemeenschappelijk overleg, onder goedkeuring van Ged. Staten, en

d. instellingen door bijzondere personen of vereenigingen, geregeld en bestuurd (art. 3 *d*), door de oprigters of hunne erfgenamen, en bij ontstentenis of onbekendheid van deze, door de bestuurders der instelling, in het laatste geval onder onze goedkeuring.

Blijft die regeling binnen eenen voor elk bijzonder geval door Ons, des noodig voor te schrijven termijn achterwege, dan geschiedt zij door Ons bij een met redenen omkleed, in het *Staatsblad* te plaatsen besluit. Deze bepaling geldt voor de instellingen, onder lit. *d* vermeld slechts, zoo de oprigters zelven of hunne erfgenamen niet meer in leven of niet bekend zijn.

De TWEEDE AFDEELING handelt *van de verpligtingen der besturen van instellingen van weldadigheid tot het doen van opgaven en van de goedkeuring op hunne handelingen vereischt.*

Art. 16. De besturen aller instellingen van weldadigheid doen jaarlijks, binnen den daarvoor door het departement van binnenlandsche zaken aangewezen termijn, over den staat hunner instellingen en de uitkomsten van hun beheer, ten behoeve van het verslag bij art. 195 der grondwet gevorderd, de opgaven, die van wege dat departement worden gevraagd.

Over den aard en vorm dier opgaven worden door Ons algemeene voorschriften gegeven.

Het TWEEDE HOOFDSTUK behelst voorschriften nopens *het domicilie van onderstand van behoeftigen en het bestuur, waarbij zij armlastig zijn.* — EERSTE AFDEELING. *Van de plaats waar de arme domicilie van onderstand heeft.*

TWEEDE AFDEELING. *Van acten van indemniteit en dergelijke.*

DERDE AFDEELING. *Overgangs bepalingen betrekkelijk tot de twee vorige afdeelingen.*

VIERDE AFDEELING. *Van het bestuur, waarbij de behoeftige armlastig is.*

Het DERDE HOOFDSTUK geeft *regelen, bij het ondersteunen van armen in acht te nemen.*

Art. 51. Het bestuur, waarbij een behoeftige armlastig is, beslist, zonder beroep en op zijne zedelijke verantwoordelijkheid, over de aanvraag om onderstand van den behoeftige, die zich bevindt ter plaatse van zijn domicilie van onderstand.

Art. 53. De behoeftigen, die, door het bestuur, waarbij zij armlastig zijn, worden geoordeeld in de termen te verkeeren om te worden ondersteund, worden door dat bestuur onderscheiden in dezulke, die wel en, die niet of niet genoegzaam kunnen arbeiden.

Aan de eersten wordt, zooveel plaatselijke omstandigheden en middelen gedoogen, in de eerste plaats de gelegenheid verstrekt tot arbeid tegen loon, hetzij in of buiten werkhuizen, ter plaatse der armlastigheid of elders gevestigd, en nimmer bedeeling dan, voor zooveel en zoolang de overtuiging bestaat, dat zij geenen arbeid kunnen erlangen.

Het VIERDE HOOFDSTUK handelt over *het verhaal van verleenden onderstand.* — EERSTE AFDEELING. *Van het verhaal op besturen.*

Art. 58. De onderstand, die niet belooning van arbeid is, aan armen verstrekt elders dan ter plaatse van het domicilie van onderstand, ook hangende het onderzoek naar dat domicilie, wordt, desgevorderd, tot een billijk bedrag, nimmer te bovengaande het maximum bij art. 54 vermeld, door het domicilie van onderstand teruggegeven, indien de verstrekking, ten gevolge van ziekte of of andere dringende omstandigheden, onvermijdelijk is geweest.

Daarvan moet blijken bij een met redenen omkleed besluit van den burgemeester, of van een door hem daarmede belasten wethouder der gemeente waar de arme verblijft, houdende bevel tot het uitreiken van den onderstand.

Art. 67. Geen verhaal kan plaats hebben van:

a. Kosten van onderwijs van arme kinderen, die daarom echter niet mogen worden verstoken van het onderwijs, dat, in de gemeente, waar zij verblijven, aan zoodanige kinderen in het algemeen wordt gegeven;

b. kosten van begrafenis, en

c. reispenningen en andere kortstondige en geringe bedeelingen, ter beoordeeling dergenen, door wie, volgens art. 94, de geschillen ten deze worden beslist.

Die uitgaven blijven voor rekening der burgerlijke gemeente, waar zij zijn gedaan, onverminderd plaatselijke schikkingen met diakonien of andere armbesturen.

TWEEDE AFDEELING. *Van het verhaal op de ondersteunden, hunne bloed- of aanverwanten of nalatenschappen.*

Art. 68. De inkomsten van bezittingen van weezen, vondelingen, verlatene kinderen en andere eenloopende behoeftigen, in godshuizen verpleegd, worden, gedurende den tijd der verpleging, genoten door het bestuur, dat haar bekostigt, doch niet verder dan tot het beloop der gemaakte kosten.

DERDE AFDEELING. *Van Verjaring.*

Art. 74. Alle vorderingen tegen besturen wegens onderstand aan behoeftigen, door of op last en voor rekening van burgerlijke gemeenten, diakonien of andere armbesturen verstrekt, verjaren door verloop van zes maanden, na den 31 December van het jaar, waarin de verstrekking plaats had.

Voor den onderstand, bij het in werking komen dezer wet reeds verstrekt, gaat die termijn in op den 31 December na hare afkondiging.

Indien het domicilie van onderstand van den behoeftige of het bestuur, waarbij hij armlastig is, bij het verstrijken dier termijnen, nog niet is erkend of aangewezen, gaan zij in den 31 December van het jaar, waarin die erkenning of aanwijzing plaats heeft.

Het VIJFDE HOOFDSTUK *regelt de zaak der subsidien uit fondsen van burgerlijke gemeenten aan instellingen van weldadigheid.*

Art. 78. Na het in werking komen dezer wet, mogen geene subsidien, die vroeger niet werden verleend, of tot een hooger bedrag dan vroeger, uit de fondsen van burgerlijke gemeenten aan besturen van instellingen van weldadigheid worden toegestaan, dan bij een met redenen omkleed besluit van den gemeente-raad.

Art. 79. Bij dat besluit moet blijken:

a. dat de volstrekte noodzakelijkheid van het subsidie of van de verhooging is bewezen door de rekening en verantwoording der inkomsten en uitgaven van het betrokken bestuur over het, bij de dagteekening van het besluit, laatst afgeloopen, en de begrooting over het dan loopend of eerstvolgend dienstjaar;

b. dat ten behoeve van het betrokken bestuur, naar het oordeel van den gemeente-raad, op eene billijke wijze is bijgedragen door hen, van wie zoodanige bijdragen, overeenkomstig den aard der instelling, in den regel worden gevraagd.

Art. 82. Indien een of meer diakonien of kerkelijke en gecombineerde armbesturen voldoende aantoonen, dat zij met het subsidie, aan hen toegekend, binnen het perk bij art. 81 omschreven, niet kunnen voorzien in de ondersteuning van al de armen, bij het slot van dat artikel vermeld, wordt verder uit de fondsen der burgerlijke gemeente, waar dit geval ontstaat, aan geen der in de gemeente aanwezige besturen eenig subsidie verstrekt.

ZESDE HOOFDSTUK. *Van Bedelaars en Landloopers.*

Art. 87. Behalve de koloniale inrigtingen, tot opneming van bedelaars en landloopers bestemd, kunnen ook de werkhuizen, op verlangen hunner besturen, door Ons, bij een in het *Staatsblad* te plaatsen besluit, worden verklaard, te zijn bedelaarsgestichten ter opneming van bedelaars en landloopers, wier opzending naar zoodanige gestichten, krachtens de bepalingen van het Wetboek van Strafregt, moet of kan plaats hebben, en die domicilie van onderstand hebben in de gemeente, in ons besluit aan te wijzen.

In dat geval behoeven de reglementen dier werkhuizen onze goedkeuring.

ZEVENDE HOOFDSTUK. *Van de uitspraak over geschillen.*

Art. 98. Geschillen over de vraag, of eene instelling al dan niet eene instelling is van weldadigheid, en tot welke der in art. 8 omschrevene soorten zij behoort; over hare inrigting en bestemming voor zooveel het niet een geschil betreft van burgerlijk regt, en over het regt tot benoemen, schorsen en ontslaan van besturen over andere dan kerkelijke instellingen, worden door Ons beslist, na verhoor dergenen, die, bij het ontstaan van het geschil, met het bestuur der betrokkene instelling zijn belast.

ACHTSTE HOOFDSTUK. *Algemeene- en slotbepalingen.*

Art. 98. Onder godshuizen worden, voor de toepassing dezer wet verstaan, alle inrigtingen, in welke armen met een weldadig doel worden gehuisvest, met of zonder verdere verzorging.

Ten aanzien van gestichten voor krankzinnigen blijven de bepalingen der wet van den 29 Mei 1841 (*Staatsblad* no. 20) in kracht.

Onder werkhuizen worden verstaan alle inrigtingen van weldadigheid waarin aan armen, in plaats van anderen onderstand, loon voor arbeid wordt verstrekt.

ROTTERDAM, den 16 Februarij.

Men verneemt dat de wel eerw. heer *Grandpierre*, pred. te Parijs, en secr. der permanente commissie van het centrale Protestantsche genootschap in Frankrijk, in Nederland is aangekomen, belast met eene zending aan de Protestantsche Christenen in ons Vaderland, ten einde hunne voortdurende en vermeerderde belangstelling te verzoeken in de pogingen van dit genootschap.

Het is bekend dat de pogingen der *Société centrale Protestante* in Frankrijk het doel hebben de kennis van het zuivere Evangelie van onzen Heer en Zaligmaker Jezus Christus in den boezem der Protestantsche kerken aldaar, en door middel dier kerken in geheel Frankrijk te verspreiden, hetwelk zij als het krachtigste middel beschouwt om eene duurzame Evangelisatie over het geheele land daar te stellen.

— Naar men verneemt, zal dezer dagen de organisatie der R. K. kerk in Nederland daargesteld en tevens benoemd worden een aartsbisschop en vier bisschoppen. Van de vermelding hunner namen en zetels, zullen wij ons voor alsnog onthouden.

ZUTPHEN, den 17 Februarij.

De Kerkeraad der Hervormde gemeente alhier heeft besloten, voortaan den Goeden Vrijdag, als den gedenkdag van den dood des Heeren, op eene meer plegtige wijze te vieren, dan tot hiertoe pleeg te geschieden. Er zal des voormiddags in de beide kerken, des namiddags in eene der kerken eene godsdienstoefening gehouden worden, toegewijd aan de groote en heilrijke gebuertenis, — en des avonds zal er gelegenheid worden gegeven, om den dood des Heeren te verkondigen aan het heilige Avondmaal. — Heeren Kerkvoogden hebben zich bereid verklaard, om tot dit doel de noodige schikkingen te maken, eene gepaste verlichting te zorgen. — De Kerkeraden der Luthersche en gezinde gemeenten te dezer stede bekend gemaakt met dit besluit, hebben voornemen te kennen gegeven, om in gelijken geest te handelen. De ke vertrouwt, dat de uitvoering van dit besluit, hetwelk genomen is in eenstemming met den wensch van velen in de gemeente, van hare zijde meene deelneming en medewerking zal ondervinden. Niet langer zal alzoo openbare viering van dezen gedenkdag slechts beperkt zijn tot een enkel maar den *geheelen* dag omvatten, of slechts binnen het bereik zijn van de bevoorregte standen, maar voor de *geheele* gemeente de gelegenheid zijn opend, om, rustende van hare gewone bezigheden, op den sterfdag des Verlo sers Hem openlijk te eeren, en heilige indrukken te ontvangen van de gedac tenisviering Zijns verzoenenden doods. Moge onder hoogeren zegen het gen men besluit die gewenschte uitkomst geven, en het goede voorbeeld, reeds te vorigen jare in andere gemeenten gegeven, ook elders navolging vinden.

NIEUWE DIEP, den 16 Februarij.

Wij vernemen met genoegen dat de hier gevestigde Maatschappij der stoom bootdienst tusschen het Nieuwe Diep en het eiland Texel, het plan heeft opgeve eene concessie te vragen voor eene geregelde stoomvaartdienst tusschen deze ha venplaats en Harlingen. Reeds zou voor deze dienst een stoomboot in aanbouw zijn, en de vaart nog in den loop van dit jaar worden opengesteld.

Men belooft zich hier veel goeds van deze onderneming. De verbinding met de Friesche kust door een versneld en geregeld communicatie-middel, zal aan den handel van deze plaats een nieuw leven bijzetten, en eene menigte voor deelen en gerijffelijkheden aanbrengen; aardappelen, kaas, boter en wat al producten de Friesche bodem meer oplevert, en welker aanvoer sedert jaren in het storelooze bezit is van enkele monopolie mannen uit deze plaats, zullen daardoor meer geregeld en menigvuldiger worden aangevoerd, en vermits, naar wij vermeenen de heen- en terugvaart op eenen dag en verscheidene malen per week zoo niet dagelijks zal plaats hebben, zullen de kooplieden in de gelegenheid zijn de Harlinger markt te bezoeken, en met het gekochte terug te keeren. (*Z. Bl.*)

URK, den 16 Februarij.

Op Zondag den 13 dezer zag men van ons eiland een beurtschip op een m afstands te midden van het ijs. Zonder naar eenig te geven sein te wachten begaven zich 8 wakkere personen in eene reddingboot (ijslooper) en baanden zich, door en voor het ijs een weg, naar genoemd schip, om aan hetzelve noodige hulp te verleenen, hetwelk bij hunne aankomst bleek te zijn, het beu schip van Amsterdam naar Harlingen, kapt. *A. de Boer*, die des Vrijdag nam dags van Amsterdam was vertrokken, verscheidene passagiers aan boord had zich door het ijs in het grootste gevaar bevond.

Vijf personen werden door hun medegenomen, welke eerst den volgenden mo gen te 11 uur, alhier behouden aankwamen, zijnde de heeren: *J. Velling* scheepsmakelaar te Harlingen en deszelfs zoontje; *T. C. Bolger*, heel- en vroe meester te Franeker; *G. J. van Oort*, directeur aan het postkantoor te Delf en *D. H. Meijer*, hulponderwijzer te Gouda. Onmiddelijk begaf zich daaro eene tweede reddingboot naar gemeld schip en werden heden namiddag de volgende personen aan wal gebragt: *L. Hanekamp*, van Harlingen; *A. M. Slo* van Winkel; *Geertje Wendels*, geb. *de Jong*, van Leeuwarden en *J. G. Blo* van Harlingen. Daarop begaven zich weder twee reddingbooten naar het sch om dit zoo zulks maar immer mogelijk is, in de haven te brengen of de aan boord zijnde 4 passagiers, (zijnde *Park*, *G. de Jong*, *P. A. de Wilde* *D. de Jong*, zeelieden van Harlingen), en de equipage van het beurtschip redden, aangezien het vaartuig in het grootste gevaar verkeert.

Naschrift des avonds te 6 uur. Na vele en onvermoeide pogingen is het sc aan den Oostkant van het eiland gebragt (op de oude visschersreede van Ur en zijn de overige passagiers aan wal gekomen. — Morgen zal men trachten schip in de haven te brengen.

LEEUWARDEN, den 21 Februarij.

Naar wij vernemen heeft de heer *R. F. Lojenga*, voor de op hem uitgebra benoeming als Wethouder dezer gemeente bedankt.

— Van Nes op Ameland wordt dd. 16 dezer gemeld: Na in eene vergader van HH. commissarissen der alhier gevestigde zeevaartkundige school zeer v doende proeven van bekwaamheid in de wis- en zeevaartkunde gegeven te h ben, werden attesten of diplomata uitgereikt: aan *N. van der Werff*, van D kum, die reeds vroeger als 2de stuurman was geëxamineerd, een attest als 1 stuurman, en aan *J. ter Marsch*, van Hengelo, een attest als 2de stuurman koopvaardij. Op den 25sten ll. was een gelijk bewijs als 1ste stuurman uitg reikt geworden aan *F. O. Lap*, van Hollum op Ameland. In het geheel hebb nu 23 leerlingen der school alhier een examen afgelegd; terwijl *vijftig* hun als gezagvoerders of stuurlieden zijn geplaatst geworden.

— Z. M. heeft tot directeur der Nederl. Handel-Maatschappij, te rekenen va 1 Mei 1853, benoemd, den heer *N. Tra-kranen*, thans lid van den gemeente raad en vice-president der kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam.

— Z. M. heeft benoemd: bij het 2de reg. dragonders tot majoor *J. M. Ca tendijk*; tot ritmeester 3de kl. *H. H. C. Castendijk*, van het 1ste reg. drago ders; — bij het 3de reg. dragonders tot ritmeester 3de kl. *G. A. Hamming*; bij het 4de reg. dragonders tot majoor *S. J. R. van de Poll*; tot ritmeester 3de kl. *A. Yssel de Schepper*; tot 1ste luit. *E. J. van Lith de Jeude*; — bij corps jagers te paard tot luit.-kolonel *J. C. Fundter*.

— Z. M. heeft bepaald dat voor het vervolg geene jongelingen tot scheeps klerken bij de zeemagt zullen worden benoemd, dan de zoodaningen, die het tijdstip van het door hen voor die betrekking af te leggen examen ouderdom van 14 jaren zullen hebben bereikt en hun 17de jaar nog niet ingetreden.

— Door den minister van binnenlandsche zaken is, onder dagteekening van 31 Dec. jl., goedgekeurd de pharmacopœa pauperum Hollandiæ Meridionalis.

— Den 16 Februarij ll. heeft te 's Gravenhage, in tegenwoordigheid van twee leden der Rekenkamer de loting, plaats gehad, ter aanwijzing van de af te lossen *f* 300,000 van schuldbekentenissen rentende 3½ ten honderd. Deze loting heeft den volgenden uitslag opgeleverd:

No.	reeks		No.		No.	No.	reeks		No.		No.
1	1791	bevat	21724	tot	21733	16	1010	bevat	12347	tot	[illegible]
2	1422	»	17383	»	17393	17	1394	»	17073	»	[illegible]
3	495	»	6080	»	6090	18	576	»	6982	»	[illegible]
4	786	»	9558	»	9567	19	1740	»	21164	»	[illegible]
5	1604	»	19545	»	19554	20	721	»	8775	»	[illegible]
6	948	»	11488	»	11498	21	762	»	9261	»	[illegible]
7	1455	»	17769	»	17781	22	1164	»	14301	»	[illegible]
8	429	»	5288	»	5297	23	2035	»	24487	»	[illegible]
9	7	»	63	»	72	24	1282	»	15737	»	[illegible]
10	1659	»	20245	»	20254	25	798	»	9694	»	[illegible]
11	892	»	10809	»	10818	26	1368	»	16773	»	[illegible]
12	832	»	10082	»	10093	27	1461	»	17833	»	[illegible]
13	123	»	1495	»	1504	28	1302	»	15979	»	[illegible]
14	828	»	10040	»	10049	29	333	»	4211	»	[illegible]
15	698	»	8490	»	8502	30	917	»	11114	»	[illegible]

— Door het departement van finantien is bekend gemaakt dat de opbren der middelen (hoofdsom en opcenten) over de maand Januarij 1853, is gewe als volgt: directe belastingen *f* 698,824.04, in- en uitgaande regten en schee vaartregten *f* 241,833.37½, accijnsen *f* 2,191,745.76, waarborg en belasting gouden en zilveren werken *f* 10,867.23½, indirecte belastingen *f* 781,485.0 opbrengst der posterijen *f* 132,845.43, opbrengst der staats-loterij *f* 161.50, tot *f* 4,057,762.38½, tegen *f* 4,198,367.64½ in 1852.

— Volgens een te 's Gravenhage loopend gerucht, zou de Regering een n contract gesloten hebben of op het punt staan van het te sluiten met de Ne landsche Handel-maatschappij. De hoofdbepalingen van dit contract zouden het volgende neder komen: De Handel-maatschappij blijft aan de Regering nen de bekende 10 millioenen, maar de rente van 4½ wordt verminderd tot ten honderd. De Regering geeft voor deze schuld hoegenaamd geene guara meer, en behoudt zich daarenboven voor, om, des verkiezende, *eene vrij zienlijke hoeveelheid der producten op Java zelf te verkoopen.*

— Men meldt uit Groningen, dd. 16 Februarij ll.: Door de commissie het Groningsche departement der maatschappij van nijverheid, worden plan beraamd en maatregelen genomen tot het houden eener tentoonstelling van westelijke nijverheid, welke men door eene verloting van een gedeelte der toongestelde voorwerpen wenscht te doen achtervolgen. Deze tentoonstellin bepaald tegen September aanstaande.

— In den avond van den 14 Februarij is te Gouda, in den ouderdo

[illegible] jaren overleden, mevrouw de weduwe A. B. van Meerten geboren Schilperoort, die zich, zoo door hare veelvuldige geschriften, als door hare betrekking van onderwijzeres der jeugd, teregt algemeen in ons vaderland een beroemden naam heeft verworven.

— De 6000 guldens, benoodigd voor de kerk der jeugdige Protestantsche gemeente te Lise-Seraing (Belgie) is door de liefdadigheid der Nederlanders geheel bijeengebragt.

— Uit Steenwijk wordt gemeld, dat de plaatselijke besturen van die stad, Steenwijkerwold en Vledder, definitief besloten hebben tot het aanleggen van een mac-adam weg, langs de buurtschappen Eesveen, Nijensleek en de Kolonie der Maatschappij van Weldadigheid tot aan het dorp Vledder; hierdoor zullen de handelsbetrekkingen en alle verkeer tusschen de provincien Friesland, Drenthe en Overijssel, langs het Steenwijkerdiep, bevorderd worden.

— De *Utrechtsche Courant* bevat het volgende: Meldenswaard is het, dat, niettegenstaande de hevige koude die wij een paar dagen hadden, onze zwemschool toch enkele leden heeft, die er elken dag een koud bad in stroomend water nemen. Den 14 dezer vertoonde die school onderanderen het opmerkelijk gezigt, dat een dier heeren liefhebbers, na eene wandeling op het ijs, zich ontkleedde en ging zwemmen, terwijl vlak naast hem een jongske zich verlustigde met schaatsen rijden.

— Van Londen wordt van den 16 dezer gemeld:

Van Vrijdag tot Zondag is, vooral in de noordelijke graafschappen van Engeland, eene ontzettende menigte sneeuw gevallen. Sommige weêrkundigen voorspellen nog een zeer strengen winter.

— De schrijfster van het zoo geroemde werk *de Negerhut*, mevrouw *Becher-Stowe*, heeft van hare uitgevers, de heeren *Jewett & Co.*, te Boston, als tweede betaling voor het handschrift van dat werk, de som van 10,000 dollars ontvangen, zoodat zij thans in den tijd van negen maanden 20,000 dollars (*f* 50,000) voor dat werk heeft bekomen.

— Als een bewijs van den grooten invloed, welken de koloniën van Australie op het handelsverkeer van Groot-Brittannie uitoefenen, kan dienen, dat in dezen oogenblik, te Londen 120 schepen, metende 44,230 ton; te Liverpool 74 schepen, metende 41,407 ton, en in de Clyde 23 schepen, metende 6378 ton voor Nieuw Zuid-Wallis, Victoria, en Zuid- en West-Australië in lading liggen.

Aanleiding tot de beoefening der Nieuwe Letterkunde, door A. M. KOLLEWIJN, Nz., *Leeraar aan het Gymnasium te Assen*, te Schoonhoven, bij S. E. VAN NOOTEN, 1853. Prijs *f* 0.90.

Terwijl in onze dagen wel eens de klagt gehoord wordt, dat het zoo moeijelijk is, bij den toevloed van geschriften die in bijna alle vakken van wetenschap, kunst en smaak uitkomen, iets nieuws te leveren, mogen wij het bovengen. werkje inderdaad in vele opzigten als zoodanig beschouwen. Het bevat toch een compendium van belangrijke levensschetsen van schrijvers van den eersten rang, die onze Letterkunde, en die der Fr., D. en Eng. hebben verheven tot wat zij geworden is; — en dit, gelijk niemand, met het vak van onderwijs eenigzins bekend, zal betwijfelen alzoo te behooren, daar het werkje voor eerstbeginnenden en liefhebbers, dus niet voor menschen van studie is geschreven, zonder eenig inmengsel van kritiek. Dat er behoefte is aan zoodanig werkje, dat in de schrijvers den mensch doet kennen, dikwerf door schijnbaar nietige, inderdaad hoogst karakteristieke bijzonderheden, menigmaal onmisbaar tot verklaring van uitdrukkingen en passages in hunne werken voorkomende, zal, dunkt ons, weinig betoog behoeven, als men weet, dat, tot hiertoe, het onderwijs in de Letterkunde, over 't geheel, in ons land (misschien ook wel elders) weinig meer is dan eene dorre opgave van namen en geboorte- en sterfjaren, aangevuld door eene meer of min goede Christomatie. De schrijver wijst daarenboven, zeer te regt, in eene eerste inleiding, kortelijk het ontstaan van West. Europ. Letterkunde en Talen, daarna hetzelfde van de genoemde litteraturen in 't bijzonder aan in eene telkens voor de respective levensschetsen geplaatste inleiding, zoodat de lezer genoegzaam voorbereid tot deze laatsten overgaat. Vóór elke levensbeschrijving vindt men eene opgave der voornaamste werken van den schrijver. Wat dor is, is weggelaten, kenmerkende, verrassende bijzonderheden met zorg verzameld en gerangschikt, zoodat men hier wel mag zeggen: *utile dulci*. Hier en daar eene kleine onnauwkeurigheid in stijl en punctiatie (ten aanzien van welk laatste punt nog, zoo ver wij weten, lang niet die eenheid bestaat die er toch, tot op zekere hoogte, in wezen kan), doen ons niet van onze aanbeveling terugnemen. — Ook de zeer matige prijs (*f* 0.90) bij den aanmerkelijken inhoud en nette uitvoering maken het werkje tot schoolgebruik, waartoe het inzonderheid bestemd is, zeer geschikt. †

Maatschappij tot Nut der Israëlieten in Nederland.

AFDEELING *LEEUWARDEN*.

Vijfde *Openbare* Vergadering op *heden* Dingsdag den 22 Februarij 1853, 's avonds ten 7 ure, in de Kleine Zaal van den Heer VAN DER WIELEN.

Bewijzen van Toegang zijn, tegen 50 Cents, aan genoemd Locaal verkrijgbaar.

SCHOUWBURG TE LEEUWARDEN.

Groote Hoogduitsche Opera.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur dezer stad, zal het Hoogduitsche Opera-Gezelschap onder directie van HERMANN NEUVELD, de eer hebben te geven:

Op WOENSDAG den 23 Februarij 1853,
No. 1 in het abonnement,
CZAAR EN TIMMERMAN,
OF DE
BEIDE PETERS;
Komieke Opera in 3 Bedrijven, Muzijk van *Lortzing*.
Aanvang ten *half zeven* ure.

De Abonnementslijst zal tot de Eerste Voorstelling ter teekening gereed liggen.

AANKONDIGING.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Heerenveen, bij verstek gewezen den 26 Januarij 1853, is ten verzoeke van KLAASKE JANS BOS, Koopvrouw wonende te Rotsterhaule, tegen haren man JOHANNES HENDRIKS VAN DER LAAN, zonder bekend bedrijf, gemeenschappelijke woning hebbende te Rotsterhaule, op grond van artikel 264 no. 1 van het Burgerlijk Wetboek, de Echtscheiding uitgesproken, met alle de gevolgen, welke de Wet aan zoodanige scheiding toekent.

De Procureur van de Eischeresse,
Voor Extract Conform,
F. H. VAN BEIJMA THOE KINGMA.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Sneek van den 16 Februarij 1853 is MARTENTJE CORNELIS LANTINGA zonder bedrijf wonende te Scharnegoutum gemeente Wijmbritseradeel, wegens zwakheid harer verstandelijke vermogens, op eigen verzoek gesteld onder Curatele.

Sneek, *De Officier bij de Regtbank voornoemd,*
den 19 Februarij 1853. P. S. NOIJON.

*** Heden beviel door Gods goedheid, voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, GEERTJE POTMA, geliefde Echtgenoot van
Workum, den 11 Februarij 1853. R. STUUR.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER TEETSKE BOERSMA, geliefde Echtgenoot van
Heeg, den 13 Februarij 1853. A. GULDENARM.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER M. BOON, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, den 14 Februarij 1853. A. SCHAAFSMA.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER A. BEEKHUIS, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, den 15 Februarij 1853. W. ZWAAL SCHZN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe G. WILHELMIJ, geliefde Echtgenoot van
[illegible], den 14 Februarij 1853. J. A. VAN HASSELT.

*** Heden beviel van een' ZOON G. A. DE HAAS, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 20 Februarij 1853. A. O. SWALUE ASMAN.

*** Bevallen van eene DOCHTER, MARIA JOSEPHA SCHRAKAMP, geb. STOCKMANN.
Sneek, den 20 Februarij 1853.

*** Heden verloste van eene welgeschapene DOCHTER HEINTJE HOEKSTRA, Echtgenoote van
Harlingen, den 20 Februarij 1853. M. R. LAMMINGA.

*** Heden overleed zeer onverwacht tot onze diepe droefheid ons geliefd jongst Zoontje BIEUWE, in den ouderdom van vijftien maanden.
Dragten, H. VAN DER MEULEN.
den 11 Februarij 1853. A. VAN DER MEULEN — BRUININGS.
Eenigste kennisgeving.

*** Heden ontsliep zacht en kalm, in den ouderdom van twee en veertig jaren en zeven maanden, aan de gevolgen eener uitterende ziekte, de Heer DOEKELE WOPKES OSINGA, in leven Landbouwer alhier en Gemeente-Ontvanger van Menaldumadeel.

Wat ik, des overledene vijf nog jeugdige Kinderen en verdere nabestaanden door dit sterfgeval verliezen, kan ieder beseffen die den overledene van nabij gekend heeft.
Menaldum, S. D. TOLSMA, Wed. W. S. OSINGA,
den 12 Februarij 1853. *mede uit naam der Kinderen*,

*** Heden overleed mijn jongste Zoontje HANS LODEWIJK, op den 29 December ll. geboren.
Leeuwarden, den 17 Februarij 1853. N. SICKLER.

*** Heden overleed ons eenigst Kind JOHANNA, in den ouderdom van 9 weken.
Leeuwarden, den 19 Februarij 1853.
Eenige kennisgeving. J. C. HILLEBRAND, geb. REITSMA.

*** Heden werden wij in den diepsten rouw gedompeld, daar het den Almagtigen Beschikker onzer lotgevallen behaagde, ons eenig hartelijk geliefd Kind ARNOLDUS, in den ouderdom van ruim tien jaren uit dit leven op te roepen. God sterke ons, om dit smartelijk verlies Christelijk te dragen.
Sint Anna-Parochie, D. WASSENBERGH.
den 20 Februarij 1853. G. R. HOMMEMA.
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 15 tot en met den 21 Februarij 1853 aangegeven: 19 Geboren, 15 Overleden, Gehuwd 3 paren.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 18 Februarij 1853, aan de Stadswaag te Leeuwarden.
PRIJS, *f* 43.50. AANVOER: 293/4, 138/8 en 42/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 19 *Februarij* 1853.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$65\frac{1}{8}$	$65\frac{3}{8}$	$65\frac{1}{4}$
Dito dito. ..	3 »	$77\frac{5}{8}$	$77\frac{3}{4}$	$77\frac{7}{16}$
Dito dito ...	4 »	$96\frac{1}{4}$	$96\frac{5}{8}$	$96\frac{7}{16}$
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »			
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »			

FRANKRIJK.

Obligatien....	3 pCt.	

RUSLAND.

Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	$108\frac{7}{8}$	109	109
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »	$107\frac{3}{8}$	$107\frac{1}{2}$	$107\frac{1}{2}$
Dito bij dito..	4 »			
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$ »			

SPANJE.

Obligatien.....	1 pCt.	$23\frac{1}{2}$	$23\frac{9}{16}$	$23\frac{9}{16}$
»	3 »			
» Binnenl. à 6/m	3 »	$42\frac{15}{16}$	$43\frac{1}{16}$	$42\frac{15}{16}$
Coupons Bewijzen.....		$4\frac{15}{16}$		

PORTUGAL.

Te Londen....	5 pCt.	$41\frac{1}{8}$	$41\frac{1}{4}$
»	4 »	$38\frac{7}{8}$	$38\frac{15}{16}$

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5 pCt.	$81\frac{13}{16}$	$82\frac{3}{16}$
» 1852... »	»	$81\frac{3}{4}$	$82\frac{1}{8}$
» (nieuwe) $2\frac{1}{2}$	»	$41\frac{1}{2}$	$42\frac{3}{8}$
» » 1851/52 »	»	$41\frac{15}{16}$	$42\frac{1}{4}$
» » Amst. 5	»	93	$93\frac{1}{8}$

Metal. La. B 5 pCt. 93, $\frac{1}{8}$; Weenerb. bij Goll en C°. 4 pCt. $71\frac{1}{4}$; Louis. bij Hope 5 pCt. $100\frac{5}{8}$; Mexik. $24\frac{7}{16}$; Gren. Uitg. $11\frac{1}{16}$, $\frac{5}{16}$; Ecuador $4\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{5}{16}$; Philad. L. N. $76\frac{1}{2}$; Braz. $4\frac{1}{2}$ pCt. $96\frac{1}{8}$.

In onze binnenlandsche fondsen zijn heden wederom aanzienlijke inkoopen bewerkstelligd, ten gevolge waarvan de prijzen dezelve aanmerkelijk zijn gestegen; voor Spaansche waren op nieuw hoogere koersen te bedingen, bij vrij levendige affaire in de beide hoofdsoorten; Russische waren insgelijks meer gewild; voor Oostenrijksche vertoonden zich in den beginne, tot iets verbeterde prijzen, onderscheidene koopers. Later zijn ze op het berigt, dat er een aanslag op het leven van den Keizer van Oostenrijk beproefd was, eenigermate achteruitgegaan. *f*

CORRESPONDENTIE. — Het Artikel uit Bolsward, kan niet worden medegedeeld, vermits hier aan de naamteekening van den inzender ontbreekt.

DE REDACTIE.

Aanbesteding van Kleedingstukken.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEEUWARDEN, gedenken, bij geslotene briefjes, aan te besteden:

De leverantie van eenige KLEEDINGSTUKKEN voor de Policie-bedienden, Wachtmeester en Onderwachtmeester alhier, voor de dienst van het jaar 1853.

De Voorwaarden dezer aanbesteding, liggen van heden af, tot Woensdag den 2 Maart e. k. ter Secretarie ter lezing, en zullen de briefjes, op dien dag, des voormiddags te elf ure, ten Raadhuize moeten zijn ingeleverd.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 21 Februarij 1853. J. H. BEUCKER ANDREÆ,
Secretaris,
M. S. DE WAL,

HET COLLEGIE VAN DAGELIJKSCH BESTUUR DER GEMEENTE SLOTEN, maakt aan allen die daarbij belang kunnen hebben, bekend: dat bij Besluit van den Raad dier Gemeente van den 13 November 1852, no. 3, goedgekeurd bij Resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie Friesland, dd. 10 Januarij 1853, no. 6 (Provinciaal Blad no. 6) voor de Gemeente Sloten eene gewone wekelijksche MARKTDAG is ingesteld; dat deze Marktdag voor het eerst op *MAANDAG den 4 April e. k.* en vervolgens geregeld iederen MAANDAG zal worden gehouden; dat voor de plaatsing van het op dien Marktdag aan te voeren Vee eene geschikte gelegenheid zal bestaan, en tevens op de meest geschikte plaats binnen de Gemeente eene BOTERWAAG zal worden opgerigt; dat *geene Veemarktgelden* zullen worden geheven, en bovendien navolgende *Premien* worden uitgeloofd:

1°. Voor dengene die in het jaar, loopende van 1°. April tot 31 Maart, ter Markt de meeste Runderen boven de 2 jaren aankoopt *f* 20.
2°. Voor dengene die als voren de meeste Runderen boven de 2 jaren aanvoert *f* 10.
3°. Voor dengene die als voren de meeste Varkens aankoopt *f* 10.
4°. Voor dengene die als voren de meeste Varkens aanvoert *f* 5.
5°. Voor dengene die als voren de meeste Schapen aankoopt *f* 8.
6°. Voor dengene die als voren de meeste Schapen aanvoert *f* 4.

Het Collegie van Dagelijksch Bestuur voornoemd, vestigt verder de aandacht van Landbouwers en Handelaren op de gunstige ligging der gemeente Sloten voor het houden van een' Marktdag, vooral op *Maandag* in betrekking tot den op Dingsdag invallenden Marktdag te Sneek, en vindt in die *gunstige ligging*, gelijk mede in het *niet heffen van Veemarktgelden* en in de *uitloving van boven aangeduide Premien* eene gereede aanleiding om alle Landbouwers en Handelaren, in het bijzonder die uit den omtrek, uit te noodigen, — zoo als hetzelve dan ook de vrijheid neemt bij dezen beleefdelijk te doen, — den Marktdag te bezoeken, Vee, Boter, Kaas en verdere Handels Artikelen ter Markt aan te voeren en daarin handel te drijven.

Sloten, *Het Collegie van Dagelijksch Bestuur der*
den 12 Februarij 1853. *gemeente Sloten*,
W. VAN NAUTA LEMKE.
De Secretaris,
J. RUARDI.

De EIGENAREN van de LANDEN gelegen onder *Marssum*, kadastraal bekend in sectie E, tusschen den Hoogendijk, loopende van af Ritsumazijl tot Marssum, tusschen den Straatweg, den Zwettedijk en den Harlinger Trekweg, alsmede van de Landen aldaar gelegen in sectie A, hebbende den bovengenoemden Hoogendijk ten Oosten, het Wad ten Zuiden en de Menaldumer Vaart ten Westen, worden uitgenoodigd, om op Zaturdag den 26 Februarij 1853, des voormiddags te 10 uur te verschijnen, ten huize van den Kastelein *F. de Koe*, buiten de Vrouwenpoort te Leeuwarden, ten einde te beraadslagen en zoo mogelijk te besluiten omtrent een *voorstel*, en het door ons op verzoek van eenige Eigenaren gemaakt en ontworpen *plan* tot *bepoldering* van bovengemelde Landen.

N. J. KUPERUS.
J. A. TOLSMA.

HET BESTUUR DER HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN, opgerigt in den jare 1807, noodigt, overeenkomstig art. 12, 17 en 20 der Statuten, de Aandeelhouders in dezelve Societeit uit, om op Zaturdag den 5 Maart 1853, des namiddags ten één ure, in persoon of bij speciale gemagtigden uit DE MEDE-DEELHEBBEREN, te compareren in het Logement *den Doelen*, op den Singel alhier, ter vervulling der vacature ontstaan door het overlijden van den Heer Mr. D. J. VAN LENNEP.

Amsterdam, *De Directeur*,
22 Februarij 1853. P. LANGERHUIZEN.

NB. De gezegelde Volmagten zijn te verkrijgen ten Kantore der Societeit.

Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Heer K. J. FABER, te Marssum, op Dingsdag den 1 Maart 1853, (*in plaats van Maandag den 28 Februarij*), 's namiddags ten 5 ure, ten huize van *R. S. Jager*, te Beetgumermolen, provisioneel verkoopen:

Een perceel uitmuntend GARDENIERSLAND, gelegen in den hoek van den Engelumerdijk en Puinweg onder Engelum, Kad. gem. Deinum, sectie A, no. 72, groot 1,15,80; thans bij *R. IJ. Bontekoe* in gebruik.

De Notarissen H. B. KLAASESZ, te Ternaard en Mr. J. WITTEVEEN, te Metslawier, zullen, door het ministerie van eerstgenoemden, op Woensdag den 23 Februarij 1853, des avonds ten 6 uur, in de Herberg *Altena*, op de Streek onder Aalsum, finaal verkoopen:

a. Ongeveer 1 bunder 10 roede GREIDLAND, onder Betterwird; waarop geboden is *f* 1186. *b.* Ongeveer 1 bunder 83 roede DITO aldaar; staande op *f* 1865, en *c.* 2 bunder 50 el DITO aldaar; waarop geboden is *f* 2183.50.

Behoorende aan de Erven *Adriaantje J. Dantuma*, in leven Huisvrouw van wijlen *Klaas Heins Zwart*.

Verkooping eener Winkelhuizinge.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal aldaar, op Zaturdag den 26 Februarij 1853, ten huize van *J. Falkena*, des avonds ten 7 uur, bij de finale toewijzing, publiek verkoopen:

Eene wel ter nering staande WINKELHUIZINGE met ERF en BLEEKVELD c. a., achter de Smeden te Bolsward, Kad. gemeente Bolsward, sectie A, no. 322, groot 1 roede 24 el; wordende het onderhuis door *Jentje Bakker* als huurder bewoond, voor *f* 75 's jaars. Te aanvaarden den 12 Mei 1855.

Verkooping van een Buitengoed, te Pietersbierum.

De Notaris A. WITHOLT, te Sexbierum, zal, op Woensdagen den 2 Maart 1853, bij de beschrijving en den 16 Maart daaraanvolgende, bij den finalen palmslag, telkens des namiddags ten 3 uren, in de Herberg bij *van der Mei*, te Pietersbierum, publiek bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene ruime en wel ingerigte HEEREN HUIZINGE, met zes ruime Benedenen Bovenkamers, allen behangen, ruime Gang, Provisie-kasten, Keuken en Kelder, Meidenkamer, beste Regenwatersbakken. Put en verdere Commoditeiten, nieuw WAGENHUIS, met STALLING voor 6 Paarden en 2 Koeijen en Hooizolder; voorts uitmuntend vruchtbare MOESTUINEN, met BROEIJERIJ en TREKKAST, een' fraaijen AANLEG, ruim voorzien met welig groeijende fijne Vruchtboomen en Heestergewassen, Cingels en Beplantingen, te zamen groot 2 bunder 51 roede 47 el, met afzonderlijke TUINMANS WONING, alles zeer aangenaam gelegen aan den Terp en Rijdweg tusschen Sex- en Pietersbierum, en zulks in zes perceelen met regt van zamenvoeging; bij den WelGeboren Heer Mr. *E. Mangel Cats*, bewoond en in gebruik; de Tuinen dadelijk en de Huizinge den 12 Mei 1853, vrij te aanvaarden.

Alles breeder bij Billetten omschreven en voor gegadigden te bezigtigen iederen Woensdag, voormiddags van 10 tot 1 uur, op vertoon van Toegangkaartjes, te bekomen en nadere inlichtingen te vernemen ten Kantore van den Notaris.

Uit de hand te koop:

Een nieuw TJALKSCHEEPJE, lang 14 el (50 voet), wijd 2 el 8 palm (11½ voet) en hol 1 el 3 palm (4½ voet). Te bevragen bij J. I. BAKKER, Scheepstimmerbaas te Sloten.

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

ter levering aan het St. Anthonij Gasthuis te Leeuwarden, van vijf stuks ZWARE JONGE KOEIJEN, op Vrijdag den 4 Maart 1853, waarvan de Voorwaarden en Bepalingen ter lezing liggen in het St. Anthonij Gasthuis voornoemd en alwaar de briefjes van inschrijving zullen moeten worden ingeleverd vóór of op Donderdag den 24 Februarij aanstaande, des voormiddags elf ure.

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

van het BOUWEN eener *NIEUWE STELPHUIZING*, te Koudum, met bijlevering van alle daartoe vereischt wordende Materialen; waarvan het Bestek en de Teekening van af heden ter inzage zullen liggen bij IJNZE JAARSMA, te Koudum, en waaraan de briefjes *franco* vóór of op den 26 Februarij 1853 moeten worden ingeleverd.

Al wie iets te vorderen heeft van- of verschuldigd is aan wijlen PIETER KLAZES DE KUUR, in leven Landbouwer te Sint Anna-Parochie, wordt verzocht daarvan vóór of op den 28 Februarij 1853 *franco* aangifte of betaling te doen ten Kantore van den Notaris OEBERIUS, te Sint Anna-Parochie.

Die iets te vorderen heeft van- of verschuldigd is aan wijlen Mejuffer ANNA GONGGRIJP te IJlst, wordt verzocht daarvan opgave of betaling te doen vóór den 1 Maart 1853, aan den Heer D. J. BAKKER, te Sneek.

De Kargadoors I. H. W. VAN LOON & Co., te Harlingen, nemen de vrijheid zich aan te bevelen tot het expediëren van GOEDEREN en VEE naar *London*, met het daarvoor *expresselijk zeer doelmatig ingerigte Stoomschip CITY of NORWICH.*

Daar er eene STOOMVAART geopend zal worden door *de NORTH of EUROPE STEAM NAVIGATION COMPAGNY*, tusschen HARLINGEN en LOWESTOFT, in directe verbinding met de Spoorwegen naar *London*, *Yarmouth*, *Norwich*, *Birmingham*, *Manchester*, *Liverpool* en de voornaamste steden van *Engeland*, zoo neemt de Ondergeteekende door deze de vrijheid zich aan te bevelen als COMMISSIONAIR en EXPEDITEUR van alle soorten van Koopmanschappen; belovende eene prompte en billijke behandeling; — hebbende tevens uitgebreide relatien door geheel Engeland.

Ook kunnen Goederen tegen de laagst mogelijke premien worden verzekerd.

Lowestoft, 18 Februarij 1853. THOMAS SMALL.

Eene DAME op gevorderden leeftijd, die negen jaren RHEUMATISCHE ZIEKTEN had en door eenen GOLDBERGER'S KETTING genezen is, verzoekt ons ieder, die aan die Pijnen lijdt en niet aan de geneeskracht dezer Kettingen gelooven wil, bij haar te zenden. Zij heeft verschrikkelijk veel uitgestaan en de herinnering wekt bij haar medelijden met allen, die de Hemel met die Kwaal bezoekt. Zij wil gaarne, aan wie het verlangen mogt, uitkomst over hare genezing geven. Zij kan uit overtuiging spreken en hoopt daarom ook overtuiging te kunnen geven. Haar adres heeft zij te dien einde in het VERKOOPHUIS bekend gemaakt.

De Echte GOLDBERGERSCHE KETTINGEN worden in onderstaande Depôts voor *f* 1.80, *f* 2.70, *f* 3.60, *f* 5.40 verkocht:

Amsterdam, *Verkoophuis*; Akkrum, *Pieter K. de Groot*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Franeker, *K. Drager*; Gorredijk, *S. G. Swart*; Harlingen, *P. L. Miranda Ps.*; Heerenveen, *G. Overdiep en Gebr. Padberg & Co.*; Hindeloopen, *David de Jong*; Kollum, *C. Nihot*; Leeuwarden, *S. P. Postma* en *J. J. van Haagen*; Meppel, Wed. *Branderhorst*; Sneek, *P. T. Potma*.

De Zalf en Pillen van Holloway zijn het beste geneesmiddel voor open beenen.

Elisa Dew, de vrouw van een' boerenknecht te Dinton bij Salisbury, sedert maanden lijdende aan een ziek been, waarvan de verzwering zoo erg was, dat dezelve de aangewende middelen van voorname heelmeesters verijdelde. Toen het kwaad op het ergste was, begon zij gebruik te maken van de Zalf en Pillen van Holloway, welke reeds spoedig gunstige teekenen deden ontstaan, daar zij in het gebruik derzelve bleef volharden, zoo is zij thans volmaakt hersteld. Er bestaat geen kwaal, hoe hevig en verouderd ook, of zij wordt door de Zalf en Pillen van Holloway genezen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; den Heer S. G. SWART, te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Harddraverij met Paard en Arresleede,

op *WOENSDAG den 23 Februarij* 1853.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur dezer stad, gedenken de Ondergeteekende en eenige Heeren Liefhebbers, (zoo weer en weg zulks toelaat), op bovengenoemden dag, in het Zaailand te laten Harddraven:

EEN NADER TE BEPALEN PRIJS,

door Paarden die niet meer dan één Prijs hebben gewonnen. Aangifte des voormiddags 10 ure.

Leeuwarden, den 22 Februarij 1853. G. DE KOE.

VEREENIGING IJSVERMAAK TE FRANEKER.

Hardrijderij op Schaatsen, door Manspersonen,

op *DONDERDAG den 24 Februarij e. k.*, (ijs en weder zulks toelatende)

PRIJS: *f* 100.
PREMIE: - 30.

Aanvang 's morgens 10 uur.

Aangifte tot Donderdag morgen 9 uur, in het Logement DE NIEUWE DOELEN, aldaar.

Harddraverij met Paard en Sleede.

Na bekomen consent, gedenken J. R. VAN DER PLAATS, Kastelein in het Nieuwe Tolhuis onder Goënga, en eenige Liefhebbers, bij toenemende vorst *op het ijs*, of anders bij genoegzame sneeuw op *'s Rijks Straatweg*, op *VRIJDAG den 25 Februarij e. k.*, 's namiddags ten 2 ure precies, te laten harddraven:

Eene extra fraaije PENDULE en twee dito BLOEMSTOLPEN, tot Prijs, en zulks door Paarden die Prijs noch Premie hebben gewonnen. — 's Avonds STRIJK-MUZIJK en SCHOTSCH BAL; *vrije* entrée.

ZES DUIZEND GULDEN wordt GEVRAAGD, tegen 3½ pCt. (1ste hypotheek op Landerijen). Brieven *franco* aan A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad, te *Leeuwarden*.

Op eene der Stads Scholen te Sneek verlangt men ten spoedigste een ONDERMEESTER van den 3den rang. Belanghebbenden vervoegen zich in persoon of met *franco* brieven bij den Heer D. A. DE GROOT, Voorzitter van de Plaatselijke Schoolcommissie aldaar.

Ouders of Voogden genegen zijnde hun Zoon of Pupil tot APOTHEKER te doen opleiden, kunnen daartoe gelegenheid vinden in eene der voornaamste steden van Overijssel. Belanghebbenden vervoegen zich *franco onder letter* ... aan den Boekhandelaar A. G. ARENTSHORST, te Kampen.

Een BAKKER ten platten lande, verlangt met 12 Mei e. k. een KNECHT, die circa 4 à 5 jaren bij het vak is werkzaam geweest. Gegadigden vervoegen zich in persoon of met *franco* brieven gemerkt E. B., bij J. CAMPEN, Boekverkooper te Sneek.

Een SMIDSKNECHT kan tegen *ferm* loon dadelijk *vast werk* bekomen, als hij verstaat: *goed Paardenbeslaan* en het *Bouwboerenwerk*.

Brieven *franco* of in persoon bij F. H. PIJTTERSEN, te Sneek.

Om vast werkzaam te zijn wordt er liefst dadelijk gevraagd een bekwaam CICHOREIMALER en BRANDER, van circa 30 jaar. — Adres in persoon of met *gefrankeerden* brief bij den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA, te Dokkum.

G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, heeft uitgegeven en alom meen verkrijgbaar gesteld de TWEEDE DRUK van een werkje getiteld:

UREN,

toegewijd aan de hoogste belangen des levens, voor JEUGDIGE CHRISTENEN.

Een geschenk aan Zonen of Dochteren ter gedachtenis aan hunne plegtige aanneming tot lid der Kerk.

De prijs is: ingenaaid *f* 1.60.
in moiré gebonden.. - 1.90.

Dezelfde heeft uitgegeven en aan de Inteekenaren verzonden:

I. De *derde aflevering* des *derden deels* der nieuwe uitgave van het werk getiteld: J. A. UILKENS, DE VOLMAAKTHEDEN VAN DEN SCHEPPER IN ZIJNE SCHEPSELEN BESCHOUWD *tot verheerlijking van God en tot bevordering van nuttige natuurkennis.* Herzien en op den tegenwoordige hoogte der wetenschap gebragt door de Heeren: Prof. Kops, Dr. *E. M. Beima*, Prof. *Matthes*, Prof. *J. van der Hoeven*, Prof. *Hall* en Dr. *van Laer*.

De *eerste aflevering* van het *tweede deel* (handelende over den DAMPKRING) is ter perse en zal spoedig volgen.

II. De *tweede aflevering* der BIJBELSCHE LANDSCHAPPEN naar afbeeldingen op de plaats zelve vervaardigd. Met bijgevoegde TAFEREELEN door ABR. DES AMORIE VAN DER HOEVEN, Hoogleeraar te Amsterdam.

De Inteekening op beide deze belangrijke werken staat nog open, volgens Voorwaarden in den Prospectus vermeld, die in alle Boekwinkels *gratis* te krijgbaar is.

*** PORTRET VAN Z. M. WILLEM III

met *levensschets*, komt voor in No. 1, der

MAANDELIJKSCHE KRONIJK, GESCHIEDENIS VAN DEN DAG.

De uitgevers hebben de bewerking van deze KRONIJK aan anderen toevertrouwd, dan die het proefnommer heeft gesteld.

De eerste aflevering zal, hopen zij, de getuigenis wegdragen van de verbeteringen in de bewerking aangebragt.

Geregeld zal de MAANDELIJKSCHE KRONIJK voortaan op den 1sten van elke maand, met een Portret, het licht zien. Niet dan per Jaargang wordt dit werk afgeleverd, zoodat geene afzonderlijke nommers verkrijgbaar zijn. De aflevering met een fraai Portret *kost slechts*

DERTIG CENTEN.

Geen maandwerk in Nederland is zóó goedkoop, en dat de lezers verstanden zóó op de hoogte houdt van al wat er dagelijks voorvalt, dan deze KRONIJK.

Alom kan men hierop inteekenen en is de *eerste aflevering* en een *nader voorig berigt van uitgave*, bij alle Boekhandelaren ter inzage voorhanden.

In No. 2 zal een fraai gelijkend Portret met levensschets van DE KEIZERIN VAN FRANKRIJK voorkomen.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.